

Innhold

Forord	9
1: NOEN GRUNNLEGGENDE SPØRSMÅL	11
1.1 Hva er de overordnede målsettinger for helsevesenet?	12
1.2 Hvorfor blir noen syke, mens andre holder seg friske?	13
1.3 Hva kan vi gjøre for de syke – og hva for de friske?	16
1.4 Hva er helse?	17
1.5 Hvorfor etterspør folk helsetjenester	18
1.6 Helseøkonomi eller helsetjenesteøkonomi?	20
Anbefalt lesing	21
Oppgaver	22
2: EFFEKTIVITET	23
2.1 Produktivitet	24
2.2 Kostnadseffektivitet	29
2.4 Allokeringseffektivitet og alternativkostnader	33
Anbefalt lesing	37
Oppgaver	37
3: RETTFERDIGHET – I FORDELING AV HELSETJENESTER	38
3.1 Rettferdige prosedyrer	38
3.2 Tre ulike kriterier for rettferdige fordelinger	40
3.3 Helsemulighetskurven	46
3.4 Fordeling av helsetjenester etter behov	49
3.5 Avveininger mellom effektivitet og rettferdighet	51
3.6 Til slutt litt ideologi og politikk	52
Anbefalt lesing	55
Oppgaver	56

4: PENGESTRØMMER I – OFFENTLIG ELLER PRIVAT FINANSIERING	57
4.1 Hvor kommer pengene fra – og hvor havner de?	58
4.2 Trepartsmodellen	60
4.3 Forsikring	61
4.4 Omfordeling	69
4.5 Offentlig eller privat finansiering – og produksjon ..	72
Anbefalt lesing	73
Oppgaver	74
5: PENGESTRØMMER II – HVORDAN BETALE TILBYDERNE	75
5.1 Hvordan betale for sykehustjenester?	76
5.2 Hvordan betale leger (og andre helsearbeidere)?	82
5.3 Pengestrømmer mellom førstelinje- og andrelinjetjeneste	86
5.4 Et varsku til økonomiske insentiver	87
Anbefalt lesing	88
Oppgaver	89
6: MÅLING AV HELSEFORBEDRINGER	90
6.1 Kvantitet – forlenget liv	91
6.2 Kvalitet – forbedret helse	93
6.3 Hvordan spør man folk om å tallfeste helsereelatert livskvalitet?	98
6.4 Kvalitetsjusterte leveår	104
6.5 Oversettelsen fra klinisk effekt til QALYs	107
Anbefalt lesing	109
Oppgaver	110
Appendiks	111
7: BEREGNING AV KOSTNADER	114
7.1 Faste og variable kostnader	114
7.2 Grensekostnader – ett steg om gangen	119
7.3 Samfunnets kostnader	121

Anbefalt lesing	123
Oppgaver	124
8: KOSTNAD-NYTTE- OG KOSTNAD-EFFEKT- ANALYSER	125
8.1 Formler – med symboler og med ord	126
8.2 Effekter – på helse og på økonomi	130
8.3 To metodiske spørsmål i KEA	131
8.4 KNA – I: Nytte målt som produksjonsgevinster	135
8.5 KNA – II: Nytte målt som betalingsvilje	136
8.6 Teknikk, metodikk og etikk	138
Anbefalt lesing	141
Oppgaver	141
9: EFFEKTIV OG RETTFERDIG FORDELING AV HELSETJENESTER	142
9.1 Iboende verdivalg i KNA/KEA	144
9.2 Alvorlighetsgrad og alder	145
9.3 Årsaker og konsekvenser	148
9.4 Litt til de mange eller mye til de få?	149
9.5 Konsistens: Hva er kostnadseffektivt?	151
9.6 Menneskeverd(i) – en verden utenfor	153
Anbefalt lesing	155
Oppgaver	155
Referanser	156